

Maakuntaohjelman arvioinnin tulosten esittely ja evästys seuraavan maakuntaohjelman laadintaan

Maakuntahallitus 19.08.2024 § 94
107/02.08.00/2024

Valmistelija

kehittämisjohtaja Merja Olenius, 040 629 7210, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

esittelijä: maakuntajohtaja Pentti Mäkinen

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi ja evästää jatkovalmistelua.

Päätös

Maakuntahallitus korosti, että seuraavan maakuntaohjelman laadinnassa tulee painottaa yhteistyötä maakunnan sisällä ja maakuntien välillä sekä pyrkiä edistämään kuntien välistä yhteistyötä. Edunvalvonta valtakunnan tasolla on erittäin tärkeää.

Hyväksyttiin.

Selostus

Maakunnan liitto seuraa ja arvioi maakuntaohjelman toteuttamista yhteistyössä maakuntaohjelmaa toteuttavien viranomaisten kanssa. Maakuntaohjelman ulkopuolinen arviointi on osa lakisääteistä maakuntaohjelman toteuttamisen prosessia, mikä on tehtävä vähintään kerran nelivuotiskaudella. Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan Unionin alue- ja rakennepoliitiikan toimeenpanosta (766/2021).

Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntaliitot käynnistivät keväällä yhteishankintana Itä-Suomen maakuntaohjelmien ulkopuolisen arvioinnin. Arvioinnissa tarkasteltiin vuosien 2022–2025 maakuntaohjelmien tavoitteiden toteutumista ja vaikutusta. Arviointi tuottaa tietoa myös tulevan maakuntaohjelmakauden 2026–2029 linjausten laatimisen tueksi.

Arvioinnin tavoitteena on ollut tarkastella Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntaohjelmien 2022–2025 tavoitteita, toteutusta, vaikuttavuutta ja toimeenpanoa. Arvioinnissa tarkasteltiin lisäksi maakuntaohjelmien painopistevalintojen onnistumista, hyötyjä sekä käyttökelpoisuutta.

Arviointi pohjautui dokumenttianalyysiin, asiantuntijahaastatteluihin, sähköiseen kyselyyn ja osallistaviin työpajoihin. Osana arviointia kuultiin laajasti maakuntien liittojen ja keskeisten sidosryhmien edustajia sekä maakuntaohjelmien toteutuksessa mukana olevia tahoja.

Arvioinnin on toteuttanut kolmelle maakunnalle Owl Group Oy Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tekemän hankintakilpailutuksen perusteella. Arviointi toteutettiin huhtikuun ja kesäkuun 2024 välisenä aikana.

Kokonaisuudessaan maakunnan kehittämisessä arvioitiin edetyn aiempaa pitkäjänteisemmin kärkialojen ja vahvuuksien mukaisesti, joita pidettiin onnistuneina. Myös klusteroitumista kärkialoilla pidettiin tärkeänä saavutuksena, jota tulee jatkaa ja laajentaa myös muille aloille. Maakuntaohjelmalla on pystytty ohjaamaan rahoitusta keskeisiin painopisteisiin ja toimijoille, mikä on tukenut maakunnan kehitystä. Maakuntaohjelman valmisteluprosessin katsottiin olleen osallistavan ja koonneen

asiaankuuluvat toimijatahot – eri alojen sidosryhmät ja kumppanit – laajalti mukaan maakunnan yhteiseen ponnistukseen.

Tulevan ohjelman tulisi mahdollistaa nykyistä paremmin reagointi toimintaympäristöstä nouseviin muutoksiin. Keskeisiä tulevaisuuden vetovoimatekijöitä maakunnassa ovat puhdas ympäristö ja asukkaiden hyvinvointi. Maakunnan tulisi selkeämmin hakea kilpailuetua profiloitumalla digitaalisuuden, metsäbiotalouden ja kestävä matkailun teemoissa. Lisäksi tulevan maakuntaohjelmatyön laadinnassa ja toimeenpanossa tarvitaan aiempaa enemmän yrityslähtöisyyttä. Yhteistyötä tulisi vahvistaa niin maakunnan sisällä, kuin Itä-Suomen maakuntien välillä.

Arvioinnin tuloksia esitellään tarkemmin kokouksessa.